

Otitis externa

ontsteking van de gehoorgang

Uw arts heeft een ontsteking van de gehoorgang (otitis externa) bij u geconstateerd. Er kan sprake zijn van een droge ontsteking (eczeem) of een ontsteking met vochtige afscheiding (loopoor). De ontsteking wordt meestal veroorzaakt door een bacterie, maar een schimmelinfectie is ook mogelijk.

Ontstaan van een otitis externa

De huid van de gehoorgang wordt beschermd door het oorsmeer, dat zuur en vettig is. Als de beschermende factoren, zoals oorsmeer en een intacte opperhuid, wegvallen, bestaat er een verhoogde kans op een gehoorgangontsteking.

De bekendste oorzaken van een gehoorgangontsteking zijn:

- **Oorpeuteren**
Bij in de gehoorgang peuteren en het zelf reinigen met wattenstaafjes, pennen, paperclips, lucifers, sleutels etc. kunnen wondjes ontstaan. Ook kan men hierdoor het oorsmeer dieper in de gehoorgang duwen. Het advies is dan ook om niet de gehoorgang schoon te maken met wattenstokjes.
- **Zwemmen en baden**
Hierbij is de vochtigheidsgraad in de gehoorgang verhoogd en wordt deze minder zuur, waardoor de kans op een ontsteking groter wordt. Daarom wordt een gehoorgangontsteking ook wel 'zwemmersoor' genoemd.
- **Gestoorde beluchting**
Een verminderde beluchting van de gehoorgang kan al aanleiding geven tot een ontsteking, bijvoorbeeld door langdurige afsluiting van de gehoorgang met een oordopje. Mensen met een smalle gehoorgang hebben vaker last van een gehoorgangontsteking.
- **Cosmetische producten**
Bijvoorbeeld shampoo, zeep en haarspray kunnen de huid in de gehoorgang irriteren. Als de huid geïrriteerd raakt, is deze kwetsbaar en kan gemakkelijker een ontsteking ontstaan.
- **Allergische huidreactie**
Allergische reacties op koptelefoons, (oorstukjes van) hoortoestellen en oordruppels

kunnen aanleiding geven tot krabben in de oren, waardoor er kleine beschadigingen in de gehoorganghuid ontstaan met verhoogde kans op een ontsteking.

- **'Onrustig oor'**

De gehoorgang kan ook ontstoken raken door bijvoorbeeld een chronische middenoorontsteking (door een gaatje in het trommelvlies) of door huidklachten zoals eczeem of psoriasis. In dat geval zal de behandeling aangepast worden op de onderliggende oorzaak van de gehoorgangontsteking.

Klachten van de verschillende soorten gehoorgangontstekingen

Acute gehoorgangontsteking

In de acute vorm zal de patiënt veelal klagen over jeuk en pijn. Druk op het kraakbeen voor het oor is pijnlijk. Bij een uitgebreide vorm van gehoorgangontsteking zullen ook koorts en zwelling van de lymfeklieren rondom het oor en in de hals gaan optreden. Door de zwelling of afscheiding kan een patiënt tijdelijk minder goed horen. Soms raakt zelfs de oorschelp betrokken bij de ontsteking.

Chronische gehoorgangontsteking

Bij de chronische gehoorgangontsteking staat de pijn minder op de voorgrond maar is er vooral sprake van jeuk. De huid kan droog en schilferig zijn, maar ook vochtig (loopoor). Bij een chronische ontsteking kan het afnemen van een kweek belangrijk zijn om de verwekker van de ontsteking op te sporen. Soms is er sprake van een schimmelinfectie.

Behandeling van een gehoorgangontsteking

In vrijwel alle gevallen beperkt een gehoorgangontsteking zich tot de huid van de gehoorgang en is het eenvoudig te genezen met een plaatselijke (lokale) behandeling. Na één tot twee weken zijn de klachten verdwenen.

Afhankelijk van de soort ontsteking zijn verschillende behandelingen mogelijk:

Acute gehoorgangontsteking

Bij de acute vorm van gehoorgangontsteking is het belangrijk de gehoorgang goed te reinigen (door de (KNO-)arts) zonder de huid te beschadigen (oortoilet). Vervolgens gaat u het oor druppelen met oordruppels. Wanneer de gehoorgang te gezwollen is kan er gekozen worden om een oortampon te plaatsen. Dit is een gaasstrookje wat diep in de gehoorgang wordt ingebracht met daarop een zure oordruppel of een ontstekingsremmer en antibioticum.

Het kan nodig zijn om de gehoorgang een aantal malen te reinigen en opnieuw een schone tampon in te brengen. Indien de gehoorgang voldoende ruim geworden is, kan overgegaan worden op druppelen zonder tampon.

De toediening van zure oordruppels kan een branderig gevoel veroorzaken. Vaak worden ook oordruppels voorgeschreven die een corticosteroid bevatten, al dan niet in combinatie met een of meerdere soorten antibiotica.

Chronische en droge gehoorgangontsteking

Bij de chronische vorm van gehoorgangontsteking op basis van eczeem en bij de droge vorm van gehoorgangontsteking helpt een corticosteroid houdende oordruppel vaak al voldoende. De aanpak van de behandeling komt voor het overige overeen met die bij de acute vorm: oortoilet en toepassen van oordruppels, waarbij de keuze mede wordt bepaald door de uitkomst van het kweekonderzoek.

Schimmelinfectie

Een schimmelinfectie wordt behandeld door middel van een grondig oortoilet gevolgd door toepassing van zure oordruppels of een antischimmeligeneesmiddel, dat plaatselijk via een oordruppel of via een tablet of drankje kunnen worden toegediend. Een corticosteroïdhoudende oordruppel dient vermeden te worden. In hardnekkige gevallen wordt een antischimmelcrème op een tampon toegepast.

Pijnstilling

Indien de pijn op de voorgrond staat, zal men pijnstilling toevoegen aan de plaatselijke behandeling. Meestal volstaan middelen met een pijnstillende en koortswerende werking, die tevens een ontstekingsremmend effect hebben (zogenaamde NSAID's).

Antibioticum

Zelden is een antibioticumkuur nodig. Indien dit naar het inzicht van de (KNO-)arts wel noodzakelijk is, zal deze bij voorkeur na het afnemen van een kweek worden gegeven. Indien niet gekweekt wordt – of reeds gestart wordt met een antibioticum voordat de uitslag van de kweek bekend is – verdient een breed werkend antibioticum de voorkeur vanwege het feit dat de ontsteking vaak door meerdere bacteriën tegelijk veroorzaakt wordt.

Operatie

Zelden is een operatieve behandeling nodig voor een gehoorgang-ontsteking. De oorzaak van een steeds terugkerende of slecht te genezen gehoorgangontsteking kan een te nauwe ingang van de gehoorgang zijn. In dat geval kan gekozen worden voor een gehoorgangoperatie (meatusplastiek), waarbij kraakbeen uit het buitenste deel van de gehoorgang wordt verwijderd. Deze ingreep kan onder plaatselijke verdoving worden uitgevoerd. In sommige gevallen dient ook het benige deel van de gehoorgang te worden verruimd. Veelal is dan algehele narcose noodzakelijk.

Oordruppels gebruiken

1. U mag alleen het begin van de gehoorgang voorzichtig schoonmaken, als daar veel opgedroogd of natte pus zit. Dit kan door het te deppen met tissue. Niet met een wattenstokje in het oor.
2. Druppel het oor volgens het voorschrift met de druppels op kamertemperatuur. Te koude druppels veroorzaken duizeligheid.
3. Stop met het gebruik van oordruppels 2 dagen nadat het oor 's morgens bij het ontwaken droog en schoon is.
4. Als het oor na 10 dagen nog niet is genezen, maak dan een nieuwe afspraak met de polikliniek KNO-heelkunde.

Preventie en adviezen

- De gehoorgang reinigt zich over het algemeen vanzelf, u mag het door dus helemaal met rust laten
- Vermijd peuteren in de oren
- Haal alleen zichtbaar oorsmeer weg

- Gebruik geen lucifers of haarspelden of iets dergelijks om de gehoorgang schoon te maken
- Laat na het zwemmen of douchen het water uit de gehoorgang lopen door het hoofd scheef te houden en te schudden
- Voorzichtig uitdrogen met een tissue of föhn mag ook
- Als de ontsteking steeds na het zwemmen ontstaat, kunt u voortaan een watje met vaseline, een badmuts of oordopjes (eventueel op maat) gebruiken om de gehoorgang te beschermen
- Vermijd (cosmetica) producten als u merkt dat deze de huid irriteren
- Als u vaak klachten van gehoorgangontsteking heeft bij gebruik van een hoortoestel, laat dan bij de audicien controleren of het oorstukje goed past en voldoende ventilerend is en maak een afspraak bij uw KNO-arts ter beoordeling van uw oor

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota. Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/kno

Contact

polikliniek Keel-, Neus- en Oorheeskunde (KNO), locatie Oost

T 020 599 30 40 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

E kno@olvg.nl

P4

polikliniek Keel-, Neus- en Oorheeskunde (KNO), locatie West

T 020 510 88 94 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

E kno@olvg.nl

Route 12

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 13 oktober 2021, foldernr.2248